

[Justitsministeren]

foranstaltninger mod den indsmugling og brug af narkotika, som angiveligt finder sted især i nogle af de lukkede fængsler. Det er nødvendigt ikke alene på grund af den fare, der er forbundet med selve stofforbruget, men som nævnt i høj grad også, fordi misbruget skaber grobund for yderligere kriminalitet, ligesom det er med til at skabe en dårligere atmosfære i forholdet imellem personalet og de indsatte.

Foranlediget af bl. a. en drøftelse her i tinget nedsatte justitsministeriet i 1978 i december den af hr. Knud Lind nævnte arbejdsgruppe, som skulle overveje foranstaltninger mod vold, indsmugling og handel med narkotiske stoffer m.v. i kriminalforsorgens lukkede anstalter. Gruppen afgav indstilling i december 1979 med en række forslag til forbedring af forholdene. Disse forslag falder i 2 hovedgrupper: dels foranstaltninger med hensyn til anbringelse og fordeling af de indsatte, dels med hensyn til øgede kontrolforanstaltninger i forbindelse med besøg, udgang og udlevering af og dispositioner over visse effekter.

I anledning af et par bemærkninger, hr. Knud Lind gjorde, vil jeg føje til, at en stor del af disse forslag havde karakter af forslag til overvejelse og nærmere undersøgelse, idet meget få af dem havde en sådan karakter og var så gennemarbejdede, at de uden videre kunne indføres. Det er disse overvejelser i arbejdsgrupper nedsat af kriminalforsorgen med medarbejdere fra de fængselsafdelinger, det drejer sig om, der har pågået siden da.

Spørgsmålet om placering af de indsatte narkomaner opstår dels med hensyn til fordeling af dem på forskellige anstalter, dels med hensyn til anbringelse af de indsatte i den enkelte anstalt.

For så vidt angår spørgsmålet om fordeling mellem anstalterne, gælder det i dag, at de fleste narkomaner anbringes efter samme retningslinjer som andre lovovertrædere. Efter disse retningslinjer skal afsoningen så vidt muligt finde sted i den anstalt, der ligger nærmest ved den dømtes bopæl.

Den stigende tilgang af hårde narkomaner har imidlertid medført en betydelig koncentration i de lukkede fængsler. Det har betydning, at man ikke i praksis har kunnet overholde det såkaldte fortyndingsprincip, der går ud på, at antallet af narkomaner ikke bør udgøre mere end 15-20 pct. af det samlede

antal indsatte. Formålet med dette princip er at skabe fængselsmiljøer, hvor narkomanerne er i klart mindretal og derfor vanskeligt kan påvirke miljøet væsentligt, samtidig med at de selv udsættes for påvirkning fra et flertal af medindsatte, der ikke er narkomaner. Fortyndingsprincippet modvirker således risikoen for, at narkomanerne fastholdes i et stofmisbrugermiljø.

Spørgsmålet om opretholdelse af dette princip, herunder spørgsmålet om etablering af en særlig anstalt eller særlige afdelinger for narkomaner, har været drøftet indgående i en af de nedsatte arbejdsgrupper. På baggrund af dårlige erfaringer fra tidligere forsøg med visse specialafdelinger har arbejdsgruppen ikke ment at turde anbefale en mere generel ændring af det nugældende fordelingsprincip. På den anden side fandt man det meget væsentligt, at såvel fordelingspolitikken som spørgsmålet om en mere effektiv indsats over for narkomanerne blev taget op til fornyet grundig overvejelse; det var konklusionen på det punkt.

Jeg er af den opfattelse, at det nævnte fortyndingsprincip er en væsentlig forudsætning for at bevare nogenlunde ensartede og humane afsoningsforhold i de enkelte lukkede anstalter, og jeg mener, man bør fastholde dette fordelingsprincip, så længe det kan fungere i overensstemmelse med sin hensigt. Men jeg mener også, at problemerne visse steder er blevet så omfattende, at det tillige er nødvendigt at gennemføre andre løsninger. Det er derfor, at en ekspertgruppe er blevet bedt om på ny at vurdere hele fordelingspolitikken og har fået henstilling om at afgive rapport i løbet af meget kort tid.

Samtidig med dette arbejde har man i statsfængslet i Vridsløselille på forsøgsbasis for 1/2 år siden etableret en særlig afdeling, hvor de hårdest belastede narkomaner er blevet anbragt adskilt fra det øvrige belæg, de øvrige indsatte. Erfaringerne fra denne afdeling, der foreløbig er positive, vil indgå i de overvejelser, den siddende ekspertgruppe foretager. Samtidig må det tilføjes, at sådanne afdelinger vil forøge behovet for en stærkere forsorgsmæssig indsats over for disse hårdest belastede indsatte.

Angående spørgsmålet om indretning af beboelsesafdelingerne i fængslerne har arbejdsgruppen stillet forslag om meget væsentlige ændringer af en del af de afdelinger,